

[Landbrugsministeren.]

dommes vedkommende opretholdes dog den ordning, at ændring af navn eller opgivelse af navn kræver landbrugsministeriets tilladelse.

Med disse ord skal jeg tillade mig at anbefale lovforslaget til velvillig behandling i det høje ting.

Fiskeriministeren (Chr. Christiansen): Herved tillader jeg mig for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om støtte til nybygning af færøske fiskerfartøjer m. v.*

Den form, hvorunder der for tiden ydes lån af statskassen til nybygning af færøske fiskerfartøjer og til udskiftning af motoranlæg og installation af tekniske anlæg i sådanne fartøjer, blev fastlagt i loven af 24. maj 1955, der gjaldt for finansårene 1955-56 og 1956-57, og som gav adgang til i hvert af disse finansår at yde lån med indtil 800 000 kr. til disse formål. Denne lov udløber med udgangen af indeværende finansår, og det foreliggende lovforslag tager sigte på at forlænge ordningen for de tre kommende finansår således, at der i alt i disse år kan bruges 2½ mill. kr. til fremme af disse færøske interesser. Den nu foreslåede låneordning adskiller sig kun fra den hidtidige på det punkt, at renten af lånene er forhøjet fra 5 pct. til 6 pct. p. a., et forhold, som må ses på baggrund af det stigende renteniveau. I den lov om støtte til nybygning af fiskerfartøjer herhjemme, som i øjeblikket er til behandling i folketinget, er rentefoden også sat til 6 pct. p. a. Det har derfor ikke været regeringen muligt at imødekomme det færøske landsstyres ønske om, at man bibeholder en rentefod på 5 pct.

Det er mit indtryk, at den hidtidige låneordning har virket godt, og at det vil være en for det færøske fiskeri særdeles gavnlige foranstaltning, at låneordningen forlænges.

Selv om der for øjeblikket er et mindre beløb tilbage efter den nugældende låne- lov, betyder dette ikke, at loven ikke har været nyttig for Færøerne. Det er naturligt, at der i begyndelsen har været en vis tilbageholdenhed, indtil de interesserede færøske kredse har set, hvorledes hele den nu tilrettelagte samlede færøske låneordning,

hvoraf den heromhandlede kun udgør et enkelt led, er kommet til at virke.

Idet jeg i øvrigt henviser til bemærkningerne til lovforslaget, skal jeg anbefale forslaget til velvillig behandling i det høje ting.

Formanden: Uden for dagsordenen giver jeg ordet til det ærede medlem fru Ragnhild Andersen, for at hun som ordfører for forslagsstillerne kan fremsætte et i går anmeldt lovforslag.

Ordføreren for forslagsstillerne (Ragnhild Andersen): På den kommunistiske gruppes vegne skal jeg herved fremsætte *forslag til lov om et særligt brændselstillæg til alders- og invaliderentemodtagere m. fl.*, nemlig kronisk syge og mindrebemidlede enlige mødre, hvis økonomiske kår berettiger dem til at få deres børnebidrag udbetalt af det offentlige.

Lovforslaget går ud på, at der sammen med renten for marts måned i år ydes de nævnte medborgere et ekstra brændselstillæg til indkøb af 7 hl koks eller et kvantum andet brændsel af tilsvarende brændselsværdi. Forslaget indebærer, at denne ekstra brændselshjælp kun ydes til rentemodtagere, der har et brændselsbehov, og altså ikke til rentemodtagere, der bor i renteboliger eller alderdomshjem.

Når min gruppe fremsætter dette lovforslag — vi fremsatte i fjor et ligelydende forslag — er det, fordi vi mener, at rentemodtagerne får for lidt i brændselstillæg. Det brændselstillæg, der udbetaltes sidste sommer, dækkede som bekendt kun indkøb af 18 hl koks. Mit parti har i al den tid, vi har haft bestemmelser om brændselstillæg i folkeforsikringsloven, gjort gældende, at det for ældre og syge mennesker ikke er muligt at få de 18 hl koks til at slå til til en vinters forbrug, og at rentemodtagernes månedlige knappe indtægter ikke giver dem mulighed for at få penge tilovers til ekstra brændselsindkøb. Når det som nu sætter ind med kulde, er der ikke meget forslag i de 18 hl, som blev købt sidste sommer, især ikke i de hjem, hvor der er gamle eller kronisk syge eller familier med børn. Når jeg dertil minder om, at selve renten til vore enlige ældre på landet kun

[Ragnhild Andersen.]

er 165 kr. om måneden og højst 208 kr. her i København, vil ærede medlemmer af det høje ting sikkert give mit parti ret i, at der ikke er råd til at købe det dyre brændsel til nu mere end 14 kr. pr. hl.

Mit parti har fremsat lovforslaget på et tidligere tidspunkt end sidste år, idet vi mener, at det er lovlig sent at udbetale brændselshjælp den 1. april, således som det skete i fjor med de 40 kr., det lykkedes at få gennemført som ekstra brændselshjælp til rentemodtagerne sidste vinter. Det vil være en større hjælp for både rentemodtagere, kronisk syge og enlige mødre at få pengene udbetalt den 1. marts, hvor der i hvert fald er mindst 2 måneder tilbage af fyringssæsonen, og der vil også være mere rimelighed i at give dem en hjælp på 7 hl koks end den beskedne hjælp, der blev ydet dem i fjor.

Det er derfor mit partis håb, at dette lovforslag vil møde velvilje i det høje ting, og jeg anbefaler det til hurtig og velvillig behandling.

Formanden: Ligeledes uden for dagsordenen giver jeg ordet til det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard, for at han som ordfører for forslagsstillerne kan fremsætte et i dag anmeldt lovforslag.

Ordføreren for forslagsstillerne (Bertel Dahlgaard): Jeg skal tillade mig at fremsætte forslag til lov om konjunkturforskning.

Den betænkning, som samordningsudvalget afgav for et halvt år siden, er jo blevet modtaget med anerkendelse i meget vide kredse. Man kan vel sige, at næsten aldrig har en redegørelse for den hidtidige økonomiske udvikling og påvisning af tilstedeværende mangler og begåede fejl under denne udvikling mødt så stærk anerkendelse af, at skildringen er nøgtern og rigtig.

I denne betænkning fastslås det på side 18 — jeg beder om tilladelse til at citere — „at vore økonomiske vanskeligheder i de senere år — inflation, valutavanskeligheder og den utilfredsstillende stignings-takt i produktionen — i en vis udstrækning kan føres tilbage til et svigtende samarbejde mellem de organer, der har størst betydning for den økonomiske politik. For det første er de private

organisationers indflydelse på indkomst-udviklingen ikke samordnede med den samfundsmæssige målsætning, og for det andet har arbejdsdelingen mellem de offentlige organer indbyrdes i visse henseender givet lidet rationelle resultater.“

Udvalget angiver også en række årsager til dette svigtende samarbejde. Man siger, at der er tilfælde, hvor årsagen er manglende viden om den økonomiske sammenhæng hos dem, der har ansvaret for betydningsfulde økonomiske handlinger og beslutninger. En anden årsag, nævner man, er manglende kontakt mellem de forskellige organer inden for administration og samfundsliv; hver arbejder på sit område og med sin specielle sag eller interesse for øje, men en samordning under et for samfundet fælles helhedssyn mangler på vigtige områder.

Her retter udvalget en direkte anklage mod folketinget. Ansvaret for den økonomiske politik påhviler i sidste instans folketinget; derfor må den fornødne samordning være en afgørende bestanddel af folketingets arbejde, men man mener — og jeg tror med rette — at folketinget her har svigtet. Der kan gives forklaringer herpå, og undskyldninger kan fremsættes, men vi herinde må erkende, at man i for høj grad i arbejdet hæfter sig ved den iserede sag, der behandles, og i for ringe grad ser den i dens sammenhæng med helheden. Det samme tør sikkert siges i endnu højere grad at gælde organisationerne. Man kan sige, at dette er ganske naturligt, fordi de simpelt hen er dannet for at varetage særinteresser.

Nu siger samordningsudvalget, at visse af disse årsager til svigtende samordning skulle der være mulighed for at fjerne gennem bedre oplysning vedrørende tingenes sammenhæng, gennem øget kontakt mellem de handlende organer og ved reformer af den økonomiske politiks rammer. Man må jo altid erindre, at i et demokrati er man henvist til at gå erkendelsens vej og derefter søge at oparbejde en fælles vilje til at følge, hvad erkendelsen påbyder som ønskeligt eller måske nødvendigt. Udvalget siger herom, at vi i Danmark har et godt oplysningsmateriale gennem det statistiske departements virksomhed,